

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 בנין שהבנאי מביט בה ובונה, ומזה מוכן שהנבראים שבעולם קיימים תחילה, 44
 2 לפני בריאתם מנבראים גשמיים, כפי שהם בתורה.) וְכֵן הנבראים שבעולם 45
 3 קיימים תחילה בַּעֲבוּדָתָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, כפי שממשיך ומבאר. 46
 4 וְהֵעֵנֵן בְּזֶה, כְּמֵאֲמַר רַ"ז²⁵ במדרש בְּנוּגַע לְמִשָּׁה רַבְּנָו 47
 5 עֲלִיּוֹ-הַשְּׁלוֹם כְּשֶׁהִיא ארבעים 48
 6 יום וארבעים לילה בְּהָר, מִזֵּין יָדַע 49
 7 אֵימָתִי יוֹם וְלַיְלָה אף שהיה 50
 8 במרום, למעלה מהעולם הגשמי, 51
 9 שְׂפָאֶשֶׁר לְמָדוּ אֹתוֹ למעלה 52
 10 תוֹרָה שֶׁבְּכַתָּב יָדַע שֶׁהוּא יוֹם, 53
 11 וּכְשֶׁלְּמָדוּ אֹתוֹ תוֹרָה שֶׁבְּעַל־ 54
 12 פֶּה יָדַע שֶׁהוּא לַיְלָה, וְהֵינּוּ, 55
 13 שְׁיִשְׁנֻ עֲנֵנָּן 'יוֹם' וְ'לַיְלָה' 56
 14 בַּתוֹרָה, שֶׁהָיוּ עֲנֵנָּן תוֹרָה 57
 15 שֶׁבְּכַתָּב שֶׁהִיא בכתינת 'יום' 58
 16 וְתוֹרָה שֶׁבְּעַל־פֶּה שֶׁהִיא בכתינת 59
 17 'לילה', שֶׁהָיוּ גַם המשמעות 60
 18 הפנימית של מַה שְׂאָמְרוּ חַז"ל²⁶ 61
 19 בגמרא על פְּסוּק²⁷ האמור במגילת 62
 20 איכה "בְּמַחְשָׁפִים הוֹשִׁיבֵנִי" 63
 21 זֶה תִּלְמוּד בְּבָלִי (ופירש רש"י 64
 22 שהגמרא אומרת כך על תלמידי חכמים 65
 23 שבבבל כיון "שאינן נוחין זה עם זה 66
 24 ותלמודם ספק בידם", ובמקומות 67
 25 אחרים מבואר שזוהו משום שבתלמוד 68
 26 בבלי יש ריבוי שקלא-וטראי, קושיות 69
 27 ותירוצים והמסקנה לא נראית בגלוי), 70
 28 שְׁתִּלְמוּד בְּבָלִי נִקְרָא בְּשֵׁם 71
 29 'חֲשׂוֹף', שֶׁהוּא עֲנֵנָּן 'לַיְלָה' 72
 30 (ועד שְׁמֵזָה מענין 'חושך' כפי 73
 31 שהוא בתורה נִשְׁתַּלְשַׁל גַּם לאחר 74
 32 ירידה של מדריוגות רבות זו למטה מזו 75
 33 חֲשׂוֹף הַגְּלוּת כו'). 76
 34 וְעוֹד אָמְרוּ חַז"ל²⁵ במענה 77
 35 לשאלה מהיכן ידע משה רבינו בהר 78
 36 מתי יום ומתי לילה שֶׁשְׂאָמְרוּ 79
 37 המלאכים למעלה "קְדוּשׁ" 80
 38 ('קדוש, קדוש, קדוש ה' צבאות') 81
 39 יָדַע מִשָּׁה רַבְּנָו עֲלִיּוֹ-הַשְּׁלוֹם 82
 40 שֶׁהוּא יוֹם, וּכְשֶׁאָמְרוּ המלאכים 83
 41 למעלה "בְּרוּךְ" ("ברוך כבוד ה' ממקומו") יָדַע שֶׁהוּא לַיְלָה, 84
 42 וְהַחְלוּק הַהַבְדֵּל שֶׁבֵּין אֲמִירַת "קְדוּשׁ" לְאֲמִירַת "בְּרוּךְ" הוּא 85
 43 הַחְלוּק הַהַבְדֵּל שֶׁבֵּין שְׂרָפִים וְאוֹפָנִים שֶׁהֵם שְׁנֵי סוּגִים שׁוּנִים שֶׁל 86

1 אֶל הַעוֹלָמוֹת, וְלֹכֵן נִקְרָא אור זה לְגַבֵּם בְּשֵׁם 'חֲשׂוֹף', היינו 44
 2 אור נעלם ונסתר. וְהָרִי מוֹכֵן גּוֹדֵל הָאֵין-עֲרוּף עד כמה הוא העדר 45
 3 היחס וההשוואה דְּעֵנֵנָּן מושג האור כפי שהוא בעולם הזה 46
 4 הַגִּשְׁמִי, אֶפְיָלוּ לְגַבֵּי הָאֵזר הגשמי שֶׁנִּבְרָא בְּיוֹם רֵאשׁוֹן 47
 5 שֶׁהַבְּדִילוֹ הקדוש-ברוך-הוא וגנו 48
 6 אוֹתוֹ לְצִדִּיקִים לְעֵתִיד-לְבָא²² 49
 7 לִימֹת הַמְּשִׁיחַ, וְעַל-אַחַת-פְּמָה- 50
 8 וְכַפָּה שאין שום יחס והשוואה ויש 51
 9 פער עצום בין מושג האור והחושך 52
 10 כפי שהוא בגשמיות לְגַבֵּי עֲנֵנָּן 53
 11 הָאֵזר כפי שהוא בעולם הַרוּחָנִי 54
 12 למעלה באלקות, וכמבואר לעיל 55
 13 שאמנם לנבראים התחתונים יש שורש 56
 14 ומקור למעלה, אבל בגלל ריחוק הערך 57
 15 והעדר היחס וההשוואה ביניהם, 58
 16 הנבראים אינם אלא משל לשורשם 59
 17 הרוחני למעלה באלקות. 60
 18 וממשיך ומוסיף ביאור בענין ריחוק 61
 19 הערך בין המושגים אור וחושך 62
 20 בגשמיות, למושגים אור וחושך כפי 63
 21 שהם למעלה ברוחניות: 64
 22 וּבְפִרְטוּיֹת יוֹתֵר, הֵנָּה הַתְּהוּוֹת 65
 23 הָאֵזר כְּפִי שֶׁהוּא בעולם הַזֶּה 66
 24 הַגִּשְׁמִי הִיא לְאַחֲרֵי הַקְּדָמַת 67
 25 לפני בריאת האור הגשמי קדם תחילה 68
 26 עֲנֵנָּן הָאֵזר כְּמוֹ שֶׁהוּא בַּתוֹרָה 69
 27 וּבִישְׂרָאֵל (הֵינּוּ, בַּעֲבוּדָתָם שֶׁל 70
 28 יִשְׂרָאֵל בְּלִימּוּד הַתוֹרָה וְקִיּוֹם 71
 29 הַמְּצוּוֹת), שֶׁהָרִי אָמְרוּ רַ"ז²³ 72
 30 עַל פְּסוּק "בְּרֵאשִׁית בְּרָא גו', 73
 31 הַפְּסוּק הִרְאִישׁוֹן בַּתוֹרָה הָאֵזר 74
 32 שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא ברא את השמים 75
 33 ואת הארץ שֶׁכְּלָלוֹת הַבְּרִיאָה 76
 34 הִיא בְּשִׁבְלֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּקְרָאוּ 77
 35 "רֵאשִׁית" (ככתוב קדש ישראל לה' 78
 36 ראשית תבואתה) וּבְשִׁבְלֵי הַתוֹרָה 79
 37 שֶׁנִּקְרָאת "רֵאשִׁית" (ככתוב ה' 80
 38 קני ראשית דרכו). וּמִזָּה שְׁבִנֵי יִשְׂרָאֵל 81
 39 והתורה הם תכלית הבריאה מוֹכֵן, 82
 40 שֶׁכֵּל הַעֲנֵנִים שֶׁבְּעוֹלָם יִשְׁנָם 83
 41 תְּחִלָּה לפני שנבראו בעולם בתכניתם הגשמית בַּתוֹרָה (וּכְמֵאֲמַר²⁴ 84
 42 הַזוֹהַר, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶסְתַּמַּל בְּאוֹרֵי־תֵא וּבְרָא עֲלֵמָא הַסְתַּכַּל 85
 43 בַּתוֹרָה וּבְרָא אֶת הָעוֹלָם, כְּלוּמֵר, הַתוֹרָה הִיחָה בְּרוּגְמַת הַתְּכֵנִית שֶׁעַל פִּיה בּוֹנִים

(22) חגיגה יב, א. פירוש"י בראשית א, ד. (23) הובא בפירוש"י ורמב"ן ר"פ בראשית. (24) זח"ב קסא, סע"א ואילך. (25) ילקוט שמעוני תשא רמז תו. מדרש תהלים יט, ג. (26) סנהדרין כד, א. (27) איכה ג, ו.